

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoP/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116208426
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4116208426.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletého F., bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky X. a otca W. t.č. umiestneného v UVTOS Banská Bystrica vo výkone trestu odňatia slobody, o návrhu otca dieťaťa na zníženie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 17.7.2017 č.k. 11P/98/2016- 80, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca na zníženie výživného na maloleté dieťa zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods.4,5 a § 75 ods.1, § 78 ods. 1 zákona o rodine ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného bol podaný nedôvodne, keďže otec podal návrh na zníženie výživného z jediného dôvodu, a to, že vo výkone trestu odňatia slobody nemôže platiť výživné v súdom určenej výške a nemá možnosť prispievať na výživu dieťaťa viac ako minimálnym zákonným výživným. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca k maloletému F. M., ktorého priezvisko je v súčasnej dobe W., bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24P/119/2013-164 zo dňa 18.9.2014, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti jeho matke a súd zaviazal otca na výživu dieťaťa prispievať sumou 80 eur mesačne počnúc dňom 27.3.2013. V súčasnej dobe navštevuje maloletý F. materskú školu. Do MŠ matka platí školné 14 eur mesačne a poplatok za stravu 30 eur mesačne. Bežné výdavky u dieťaťa má matka na oblečenie, obuv, stravu a potreby do MŠ. Starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje výlučne matka dieťaťa. Z konania ďalej vyplynulo, že otec maloletého dieťaťa je v súčasnej dobe vo VTOS v Banskej Bystrici pre trestný čin drogovej a násilnej trestnej činnosti. Predpokladaný výkon trestu má stanovený do 12.3.2025 a termín podmieneného prepustenia má určený na 12.7.2021. Má príjem z výkonu práce, ktorý je za obdobie mesiacov 8/2016-12/2016 v rozsahu súm 51,78 eur, 129,98 eur, 123,52 eur, 135,88 eur, 92,64 eur a 129,70 eur. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že matka maloletého dieťaťa je slobodná, má jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému Patrikovi. Je zaregistrovaná v NBS v súvislosti s výkonom činnosti finančníctva na základe mandátnej zmluvy, ktorú má uzavretú so spoločnosťou OVB Allfinanc Slovensko a.s. zo dňa 29.9.2015. Z tejto činnosti dosahuje príjem okolo 500-600 eur mesačne a jej činnosť spočíva v sprostredkovaní kompletného portfólia pre klientov. Nevlastní žiadne nehnuteľnosti ani motorové vozidlá. Býva v prenajatom 1 izbovom byte s maloletým synom a nájomné vrátane energií platí na základe nájomnej zmluvy zo dňa 24.5.2015 vo výške 330 eur mesačne. Matka potvrdila, že otec maloletého na výživu syna výživné neplatí a výživné je jej platené formou náhradného výživného zo strany štátu- UPSVaR Nitra.

2. Súd prvej inštancie pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, jeho možností a schopností prispievať na výživu mal. dieťaťa vychádzal z príjmu otca pri poslednej úprave vyživovacej povinnosti otca na mal. deti v roku 2014. Otcovi bolo pri poslednej úprave výživného rozsudkom Okresného súdu Nitra 24P/119/2013-164 zo dňa 18. 09. 2014 určené výživné na mal. syna F. 80 eur mesačne. V tom čase bol otec dieťaťa vo výkone väzby, príjem nemal. Súd ale prihliadal na skutočnosť, že sa otec dohodol s matkou jeho ďalších detí na výživnom v sume 100 eur mesačne na každé dieťa, a to v stave, keď bol dobrovoľne nezamestnaný a tvrdil, že je si schopný zarobiť pri rôznych príležitostiach cca 500 eur mesačne. Súd prvej inštancie poukázal na to, že nebyť trestu odňatia slobody, mohol byť otec určite zaradený na trhu práce a z hľadiska jeho vzdelania, možností, schopností, zručností a skúseností mohol dosahovať príjem, z ktorého by plnil vyživovaciú povinnosť. Nie je preto podstatné pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, aký príjem otec dosahuje vo výkone trestu odňatia slobody. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní vzdá sa výhodnejšieho zamestnania resp. majetkového prospechu) napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Súd poukázal na to, že práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci resp. keby sa spáchaním úmyselného trestného činu nevytlúčil z účasti na trhu práce. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený. Z pomerov na strane matky a maloletého dieťaťa vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola otcovi dieťaťa stanovená rozsudkom je naďalej nutné, nakoľko maloleté dieťa je staršie, navštevuje MŠ s pribúdajúcim vekom dieťaťa súvisia zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen jeho základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, ale aj ostatných potrieb adekvátnych veku dieťaťa, jeho rastu a vývoju. Matka sama zabezpečuje výchovu i výživu dieťaťa. Otec sa teda vlastným zavinením dostal do stavu, keď výživné nedokáže platiť v súdom určenej výške a charakter jeho konania, ktorým bola trestná činnosť nemožno posúdiť ako dôvod, pre ktorý by mu súd výživné mal znížiť.

3. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že keď sa rozhodovalo naposledy o výške vyživovacej povinnosti, bol na slobode a riadne zamestnaný. Uviedol, že je nereálne platiť z ÚVTOS rovnakú sumu ako na slobode. Má pritom ďalšie 4 deti, ktorým tiež nemôže dať teraz dostatok finančných prostriedkov. 3. K odvolaniu otca maloletého dieťaťa sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. Uviedol, že v záverečnom návrhu na súde prvej inštancie navrhli návrh otca zamietnuť s prihliadnutím na preukázané potreby mal. F. spojené s jeho výchovou a výživou. Otec mal. bol v minulosti pracovne zaradený ako vodič MKD, kde sa dobrovoľne vzdal zárobku, tiež bol v minulosti evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVR, kde však bol opakovane vyradený z tejto evidencie pre ľahkovážny prístup k práci. V súčasnej dobe je vo VTOS pre trestný čin násilnej trestnej činnosti a drogovej činnosti a teda sa do súčasnej situácie dostal vlastným pričinením.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“ a § 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, bez prejednania veci na odvolacom pojednávaní dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania je potrebné podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP ako vecne správny potvrdiť.

5. Podľa § 387 odsek 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 odsek 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Keďže odvolací súd dospel k tomu záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny a dostatočne odôvodnený, nepovažuje vo svojom rozhodnutí za nutné v súlade s ustanovením § 387 CSP opakovať tie isté dôvody, ktoré sú obsiahnuté v prvoinštančnom rozhodnutí, vrátane citácie právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť dôvodov, ktoré súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol. Námietku otca maloletého dieťaťa uvedenú v odvolaní týkajúcu sa skutočnosti, že vo ÚVTOS nemôže platiť výživné v rovnakej sume ako na slobode, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku riadne a podrobne poukázal na nesprávnosť dôvodov, o ktoré otec dieťaťa oprel svoj návrh a na ktoré poukazoval aj v odvolaní. Skutočnosť,

že otec maloletého nemá dostatok finančných prostriedkov, keďže je umiestnený vo výkone trestu odňatia slobody nemá vplyv na zníženie vyživovacej povinnosti. V konaní bolo nesporné, že navrhovateľ v dôsledku svojho úmyselného protiprávneho konania, za ktoré bol právoplatne odsúdený, prišiel o príjem. Súd preto správne vychádzal z predpokladu, aký príjem by tento rodič dosahoval v prípade jeho uplatnenia na trhu práce, resp. z jeho posledného príjmu. Navyše je potrebné zdôrazniť, že otcovi bolo pri poslednej úprave výživného rozsudkom č.k. 24P/119/2013-164 zo dňa 18. 09. 2014 určené výživné na mal. F. v sume 80 eur mesačne, napriek tomu, že už v tom čase bol otec dieťaťa vo výkone väzby. Tiež treba zohľadniť skutočnosť, že zmena pomerov nastala aj na strane maloletého, ktorý je o tri roky starší, ako pri poslednej úprave a s tým sú spojené aj zvýšené výdavky na dieťa na strane matky.

8. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. V zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zmenu pomerov si otec maloletého v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody zavinil sám a to páchaním závažnej trestnej činnosti. Maloleté dieťa, ktoré je odkázané svojou výživou na rodičov, preto nemôžu znášať dôsledky za protiprávne konanie otca znížením výživného, ktoré slúži na pokrytie ich nevyhnutných životných potrieb.

9. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie týkajúci sa vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

10. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).